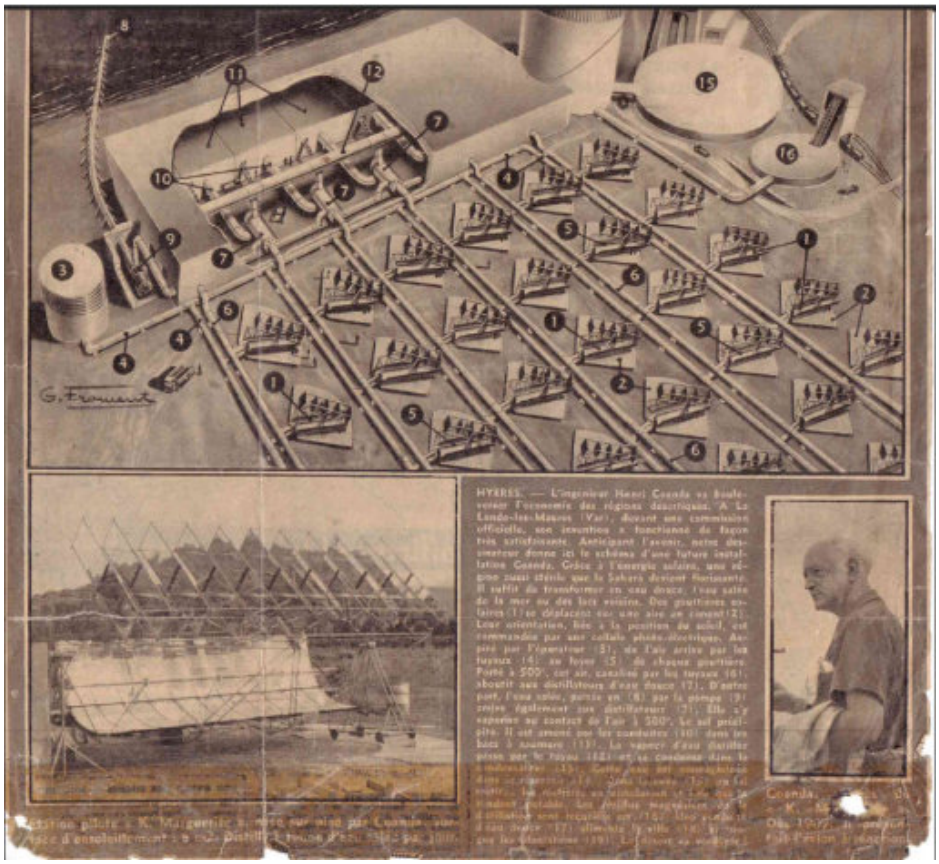
În şedinţa de guvern de miercuri ar fi trebuit aprobată trecerea parterului Casei Coandă din proprietatea privată a statului în proprietatea publică a statului şi din administrarea Regiei Autonome Administraţia Patrimoniului Protocolului de Stat (RAAPPS), în administrarea Ministerului Culturii şi Patrimoniului Naţional (MCPN), în scopul reînfiinţării Muzeului Naţional Henri Coandă. Adoptarea iniţiativei legislative a fost însă amânată, cu o săptămână.

Vestea proastă ne-a fost comunicată chiar înainte de închiderea ediţiei şi abia am apucat să retragem de la tipar articolul care vestea adoptarea normativului (fuseserăm asiguraţi, în prealabil, că nu va fi niciun impediment în acest sens).

Se pretinde că întârzierea este obiectivă, determinată de necesitatea îndeplinirii unor formalităţi birocratice şi că nu există o opoziţie în interiorul Guvernului Ponta, împotriva acestei măsuri strict necesare pentru recuperarea, restaurarea şi revalorificarea patromoniului Coandă.

Sperăm că nu este decât o simplă coincidenţă, între refuzul Ministerului de Finanţe de a delega o persoană la reuniunea organizată, luni, de Asociaţia Henri Coandă, Biblioteca Naţională a României şi Jurnalul Naţional, reuniune la care au fost reprezentate toate celelalte instituţii cu rol determinant în revalorificarea patrimoniului Coandă, şi opoziţia singulară a Ministerului de Finanţe la adoptarea hotărârii de reînfiinţare a Muzeului Naţional Henri Coandă.

Până una-alta, noi vom continua campania începută pe data de 20 mai. Am fi continuat, chiar dacă hotărârea de guvern ar fi fost adoptată, pentru că, veţi vedea, simpla reînfiinţare formală a Muzeului Coandă nu va fi decât începutul unui drum lung şi, din păcate, anevoios, până la atingerea obiectivelor formulate mai sus.

Coandă în revista franceză „Radar”

Pe 10 ianuarie 1954, influenta revistă franceză Radar anunţa că „Inginerul Henri Coandă va schimba economia regiunilor deşertice” şi adăuga „Utilizând energia solară, Henri Coandă desalinizează apa de mare. În faţa unei comisii oficiale, invenţia sa a funcţionat de o manieră mai mult decât satisfăcătoare".

Radar a apelat la serviciile unui designer, care a realizat schema unei instalaţii de desalinizare, după conceptul savantului român. Prototipul instalaţiei, prezentat de Coandă în faţa comisiei de specialişti francezi, este prezentat într-o imagine alăturată. Acesta se întindea pe o suprafaţă de opt metri pătraţi şi putea genera aproximativ 1.600 de litri de apă potabilă în 12 ore. Prin multiplicare de 30 de ori, aşa cum se arată în schema prezentată de Radar, se ajungea la 48.000 de litri de apă potabilă în 12 ore, ceea ce reprezintă, deja, o producţie industrială.

Cum se ajunge la „apa plată” Coandă

Sistemul imaginat de Coandă prevedea şi o modalitate automată de a se orienta după soare, astfel încât întreaga energie solară să poata fi focalizată de-a lungul unei conducte cu aer.

Aerul era aspirat printr-un filtru şi introdus în sistem, încălzit la o temperatură de aproape 500 de grade Celsius, după care trecea într-o cameră de vaporizare.

Aici, aerul cald venea în contact cu apa de mare, aspirată şi pulverizată forţat în această incinta. Din această interacţiune se producea o vaporizare instantanee a apei de mare. Vaporii de apă desalinizaţi erau colectaţi printr-o conductă, iar sarea de mare era evacuată în containere cu saramură.

Vaporii de apă erau ulterior condensaţi, transformându-se, astfel, în apă curată (dulce), care era colectată în rezervoare. Până să fie îmbuteliată, apa mai trecea printr-un procedeu de purificare pentru a fi şi curată din punct de vedere microbiologic. Apoi, putea fi distribuită spre consum.

Tot ceea ce rezulta în afară de apă, în acest proces, era evacuat şi încărcat în vagoane de cale ferată, deplasate apoi către alte zone industriale.

De ce nu a fost valorificată invenţia lui Coandă

Deşi prezentat atât de elogios, proiectul lui Coandă, revoluţionar şi eficient deopotrivă, nu a fost pus în practică. Guvernul de la Paris i-a cerut savantului român să înceteze experimentele, deoarece dispozitivul conceput de el ameninţa monopolul Franţei pe exporturile de sare în zona Orientului Mijlociu.

Spre deosebire de sistemele moderne de desalinizare, cel propus de Coandă cu cinci decenii în urmă este mai eficient energetic şi mai ecologic. Sistemele actuale distrug ecosistemele marine şi au ca produşi de reacţie secundari gaze cu efect de seră.

Nu degeaba, cu ocazia lansării primului avion cu reacţie, marele inginer francez Goustave Eiffel

l-a lăudat pe prietenul său Henri Coandă: „Tinere, te-ai nascut cu 30 de ani înaintea generaţiei tale!”.

Bun, vă veţi întreba, atunci de ce nu este valorificat acum proiectul lui Coandă? După cum se ştie, planeta noastră este acoperită de apă în proporţie de peste 70%, însă potabilă este doar o parte infimă (2,5%) din această „întindere albastră”. Se estimează că, în 2030 ,cererea de apă la nivel global va depăşi cu 50% cantitatea disponibilă. Logic, există o corelaţie directă între puterea economică a unei ţări şi accesul populaţiei la apă curentă: cele mai sărace state sunt şi cele în care cererea de apă potabilă depăşeşte cantitatea disponibilă. În aceste condiţii, un sistem eficient de desalinizare este o mină de aur pentru cei care l-ar pune la punct. Cu certitudine, sistemul imaginat de Coandă este perfectibil, dar este un punct bun de plecare. Din păcate, este un punct de plecare inaccesibil, din acelaşi motiv pentru care nu sunt valorificate alte zeci de invenţii ale lui Henri Coandă: proiectul este îngropat, undeva, în arhiva depozitată la Muzeul Aviaţiei.

Henri Coandă, care a brevetat, prin 707 brevete internaţionale, circa 250 de invenţii, a donat statului român toate brevetele invenţiilor sale şi posibilitatea de valorificare a acestora. Aflată la Paris, Ileana Coandă, fiica savantului, a donat statului român, după decesul tatălui său, peste o jumătate de tonă de documente. Cele „500-600 de kilograme” de brevete, schiţe, planuri, lucrări, cărţi, obiecte care aparţinuseră inventatorului ajung la Institutul de Creaţie Ştiinţifică şi Tehnică din Bucureşti, fiind, pur şi simplu, depozitate. În 1998, prăfuita încărcătură este preluată de Muzeul Aviaţiei şi, din nou, depozitată. Fără arhivare, fără protejare împotriva deteriorării, fără baremi o inventariere. Documente inestimabile, unele vechi de peste 100 de ani, sunt şi azi pradă acarienilor, ameninţate de pierderea definitivă.

În aceste condiţii, reprezentanţii Statului Major al Forţelor Aeriene, în subordinea căruia se află Muzeu Aviaţiei, au respins solicitarea Jurnalului Naţional şi Asociaţiei Henri Coandă, de transfer al documentelor donate de Ileana Coandă la viitorul Muzeu Naţional Henri Coandă, ce se va reînfiinţa în subordinea Ministerului Culturii. „Arhiva Coandă poate fi pusa în valoare şi la Muzeul National al Aviaţiei Române”, a fost replica oficialilor militari.

Mircea Diaconu, ministrul Culturii şi-a exprimat determinarea de a se lupta cu acest „instinct de cloşcă”, fiind prevalent interesul naţional. Or, deocamdată, nici măcar o miime dintre documentele Coandă de la Muzeul Aviaţiei nu sunt prezentate public. Cum este servit, astfel, interesul naţional, de Ministerul Apărării Naţionale?!

La redactarea acestui articol au fost utilizate informaţii publicate de go4it.ro şi Asociaţia Henri Coandă.

** sursa : jurnalul.ro